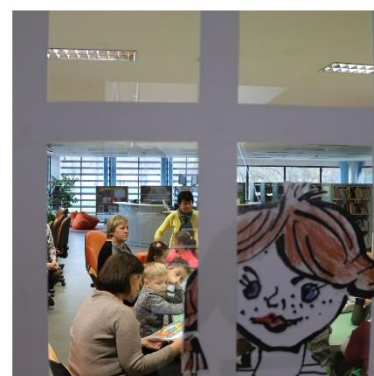

PATVIRTINTA
Elektrėnų savivaldybės viešosios
bibliotekos direktoriaus
įsakymu Nr. V-1.1-04, 2020-02-28

ELEKTRĖNŲ SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Parengė

Direktoriaus pavaduotoja Kristina Partikienė

Tel.: 8 528 39820, el. p.: pavaduotoja@elektrenai.mvb.lt

Draugystės g. 2, LT-26110, Elektrėnai

<http://biblioteka.elektrenai.lt/>

TURINYS

- 1. ATASKAITOJE NAUDOJAMOS SANTRUMPOS / 3 psl.**
- 2. BENDROJI DALIS / 4 psl.**
- 3. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS / 5 psl.**
 - Bibliotekų skaičius / 5 psl.
 - Nestacionarinis aptarnavimas / 5 psl.
 - Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas / 5 psl.
- 4. FONDO FORMAVIMAS / 7 psl.**
 - Dokumentų gautis / 8 psl.
 - Dokumentų nurašymas / 12 psl.
 - Fondo panaudojimas / 13 psl.
- 5. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS / 14 psl.**
 - Vartotojų telkimas / 14 psl.
 - Vartotojų aptarnavimas / 14 psl.
 - Dokumentų išduotis ir skaitomumas / 16 psl.
 - Skaitytojų poreikiai / 18 psl.
 - Vartotojų orientavimas ir apmokymas / 19 psl.
 - Prieiga ir sąlygos / 19 psl.
 - TBA / 19 psl.
 - Renginiai / 20 psl.
 - Mokamos paslaugos / 28 psl.
 - Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene / 28 psl.
- 6. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA / 29 psl.**
 - LIBIS PĮ atnaujinimas / 29 psl.
 - Informacinis fondas / 29 psl.
 - Katalogų ir kartotekų sistema / 29 psl.
 - Bibliografinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas / 30 psl.
 - Elektroninės paslaugos / 30 psl.
 - Kraštotyros veikla / 31 psl.
- 7. METODINĖ VEIKLA / 34 psl.**
 - Metodinės veiklos kryptys ir uždaviniai / 34 psl.
 - Praktinės pagalbos teikimas / 34 psl.
 - Bibliotekininkų kvalifikacijos organizavimas / 35 psl.
- 8. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS / 36 psl.**
 - Dalyvavimas respublikiniuose tyrimuose / 36 psl.
 - Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose / 36 psl.
 - Projektų rengimas / 38 psl.

9. PERSONALAS / 40 psl.

- Darbuotojų skaičius / 40 psl.
- Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas / 40 psl.
- Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų / 41 psl.
- Darbuotojų susirinkimai / 41 psl.
- Darbuotojų apdovanojimai / 42 psl.

- Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai / 42 psl.

10. MATERIALINĖ BAZĖ / 43 psl.

- Patalpų būklė / 43 psl.
- Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius / 44 psl.
- Bendras bibliotekų patalpų plotas kv. m. / 45 psl.
- Lentynų apskaita / 45 psl.

11. FINANSAVIMAS / 46 psl.

- Paprastosios išlaidos / 46 psl.
- Pajamos ir finansavimas / 46 psl.
- Išlaidos dokumentams įsigyti / 46 psl.

12. IŠVADOS / 48 psl.

1. ATASKAITOJE NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

DB – duomenų bazė
ESVB – Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka
fiz. vnt. – fizinis vienetas
KM – Kultūros ministerija
KF – kaimo filialas
LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema
Lit. - literatūra
MF – miesto filialas
pav. – pavadinimas
PĮ – programinė įranga
Proc. – procentas
Suaug. – suaugusieji
SVB – savivaldybės viešoji biblioteka
VB – viešoji biblioteka
Vyresn. – vyresnioji
Vyr. - vyriausioji

2. BENDROJI DALIS

2019-aisiais metais Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka dirbo įgyvendindama savo pagrindinius tikslus, didelį dėmesį skyrė: skaitymo skatinimui, gyventojų į bibliotekas sutelkimui, savivaldybės bibliotekų fondų komplektavimui, bendradarbiavimui su Elektrėnų savivaldybės meno, švietimo, kultūros įstaigomis, jaunimo, senjorų ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis, darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, neformalaus vaikų ir suaugusiųjų švietimo plėtojimui, gyventojų etnokultūrinių, meninių ir kūrybinių kompetencijų ugdymui.

Atsižvelgdami į Regionų kultūros plėtros 2012-2020 metų programą (Žin. 2010-07-08, Nr. 80-4152) bei 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programą (Žin., 2012-12-11, Nr.144-7430) stengėmės gerinti kultūros prieinamumą regionuose, didinti jos patrauklumą vietos gyventojams bei atvykstantiems svečiams, stengėmės būti kuo daugiau orientuoti į vietos bendruomenę, atitikti jos poreikius. Savo darbą 2019-aisiais grindėme Lietuvos kultūros politikos nuostatomis (Žin., 2001-05-18, Nr. 42-1454), atsižvelgdami į jas ir įgyvendindami projektines veiklas, skatinome kultūros paveldo populiarinimą bei saugojimą ir etninės kultūros puoselėjimą, prisidėjome prie meninės kultūros sklaidos, sudarėme sąlygas gyventojams naudotis visiems prieinamais informacijos šaltiniais, prenumeruojamomis duomenų bazėmis, prisidėjome prie regioninės kultūros politikos įgyvendinimo. Kaip ir kiekvienais metais, stengėmės tenkinti informacinius gyventojų poreikius kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos skaitmeninėje dienotvarkėje (TAR, 2014-03-21, Nr. 3386). Net ir labiausiai nutolę kaimai turi plačiąjuosį internetą, vietos gyventojai yra mokomi kompiuterinio raštingumo, visi norintys bibliotekoje gali nemokamai naudotis belaidžiu internetu (wi-fi) ryšiu – visa tai prisidėjo prie vietos bendruomenės gyvenimo kokybės gerinimo bei skaitmeninės atskirties mažinimo.

Didelį dėmesį planuojant veiklas, organizuojant renginius kreipėme į Seimo nutarimus, kuriais 2019-ieji metai buvo paskelbti: Juozo Tumo-Vaižganto, Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos, Juozo Naujalio bei Vietovardžių metais. Šiems metams paminėti ESVB bibliotekose vyko įvairūs žodiniai, kompleksiniai bei vaizdiniai renginiai.

2019 m. Viešoji biblioteka ir jos filialai organizavo tradicinius renginius: Mažąją knygų mugę, aktyviai dalyvavo Lietuvos Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiuose, Šiaurės šalių literatūros savaitėje, minėjo įvairias su skaitymu susijusias datas: Tarptautinę vaikų knygos dieną, Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, Knygnešio dieną, savo lankytojams pristatė Metų knygų rinkimuose dalyvaujančias knygas, dalyvavo „Knygų Kalėdų“ akcijoje, Saugėsniio interneto savaitės renginiuose ir pan.

3. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų skaičius

ESVB sistemą sudaro 12 bibliotekų: Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka, Vievio miesto filialas ir 10 kaimo filialų: Abromiškių, Balceriškių, Beižionių, Jagėlonių, Gilučių, Kazokiškių, Kietaviškių, Pakalniškių, Pastrėvio, Semeliškių.

Remiantis išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2019-12-31 Elektrėnų savivaldybėje gyveno 23992 gyventojai (302 daugiau nei 2018 m.), Elektrėnų savivaldybės bibliotekų 2019 m. tinklo prieinamumo koeficientas – 1999, vadinasi, vienai bibliotekai vidutiniškai tenka 1999 gyventojai.

Problema – labiau nutolusių kaimų (Lazdėnų, Panerių, Strėvininkų, Ruskalnio) gyventojų galimybės pasinaudoti bibliotekų paslaugomis yra ribotos, kadangi artimiausia biblioteka yra nutolusi per 8 km.

Nestacionarinis aptarnavimas

Gyventojus, turinčius judėjimo negalią ar dėl kitų priežasčių negalinčius atvykti į biblioteką, nestacionariai aptarnauja knygnešiai. Knygnešiai – bibliotekos bičiuliai, dažniausiai skaitytojai, padedantys bibliotekos darbuotojams aptarnauti skaitytojus, kurie negali atvykti į biblioteką.

Knygnešystė

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.
Elektrėnų VB	34	26	35	26	731	1063
Vievio MF	17	18	17	18	304	220
KF	47	50	59	60	2755	2309
Viso ESVB	98	94	111	104	3790	3592

2019 m. bibliotekininkams talkino 98 knygnešiai (lyginant su 2018 metais – 4 knygnešiais daugiau). Daugiausiai knygnešių tarp kaimo filialų turi Kietaviškių filialas – 12.

Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Teikiant paslaugas neįgaliesiems, bendradarbiaujama su Elektrėnų krašto neįgaliųjų sąjunga, Paramos šeimai tarnyba, Elektrėnų savivaldybės socialinės paramos skyriumi ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis. Neįgaliuosius ir senyvo amžiaus žmones mielai aptarnauja knygnešiai bei socialiniai darbuotojai, neretai knygas neįgaliems kaimynams neša ir bibliotekų darbuotojai.

Elektrėnų VB galima naudotis Lietuvos aklųjų bibliotėkos teikiamomis paslaugomis. 2019 m. šiomis paslaugomis naudojosi 8 vartotojai, jie bibliotėkoje apsilankė 19 kartų, perskaitė 432 leidinius.

2019 m. neįgaliesiems buvo pritaikytos Gilučių kaimo filialo patalpos: sudarytos sąlygos neįgaliesiems pakilti į II aukštą, neįgaliųjų reikmėms pritaikytas tualetas. Pakalniškių ir Jagėlonių filialai vis dar nėra pritaikytas neįgaliesiems.

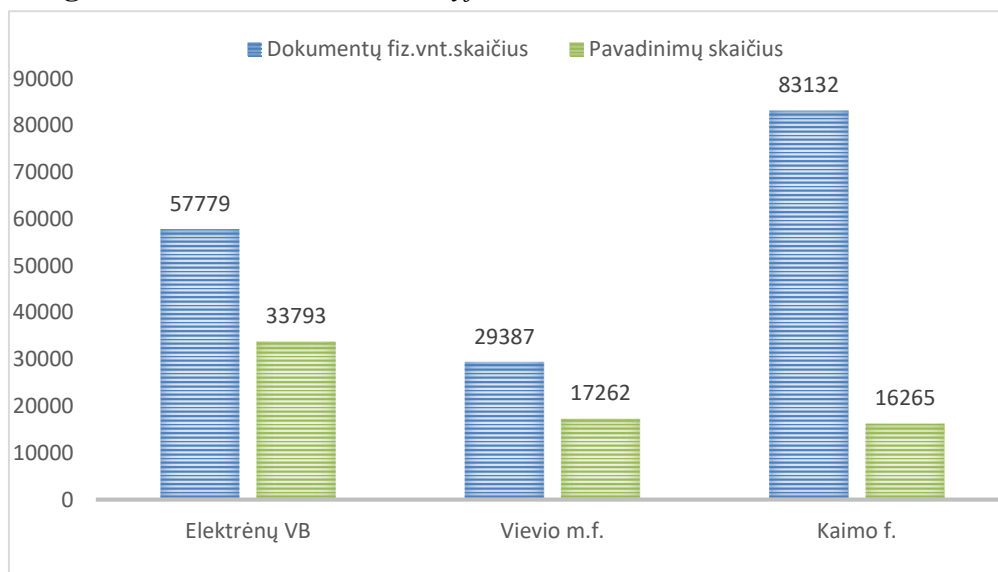
4. FONDO FORMAVIMAS

ESVB fonduose 2019-12-31 buvo 170 298 fiz. vnt. ir 33 877 pav. dokumentų.

- ✓ Elektrėnų VB fonduose yra 57 779 fiz. vnt. ir 33 793 pav. dokumentų,
- ✓ Vievio MF – 29 387 fiz. vnt. ir 17 262 pav. dokumentų,
- ✓ KF – 83 132 fiz. vnt. ir 16 265 pav. dokumentų.

Vidutinis kaimo padalinio dokumentų fondų dydis 8 313 fiz. vnt.

Diagrama Nr.1. ESVB dokumentų fondas 2019-12-31

Kaimo filialuose esančių dokumentų fondas sudaro 48,8 proc. nuo viso ESVB dokumentų fondo, Elektrėnų VB fondas sudaro 33,9 proc., o Vievio MF fondas - 17,3 proc. nuo viso ESVB dokumentų fondo.

Teminė fondo sudėtis (be periodikos)

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	Grožinė literatūra		Mokslo šakų literatūra	
	2019 m.	2018 m.	2019 m.	2018 m.
	fiz.vnt.	fiz.vnt.	fiz.vnt.	fiz.vnt.
Elektrėnų VB	31206	30439	20843	20858
Vievio MF	16497	16531	8863	9075
Kaimo filialai	49402	48703	17044	17937
Viso ESVB	97105	95673	46750	47870

Didžiąją dalį dokumentų fondo sudaro grožinė literatūra (57 proc.), šakinės literatūros procentas bendrame bibliotekos fonde palyginus su praėjusiais metais, nežymiai sumažėjo ir sudaro 27,5 proc. (2018 m. – 28,4 proc.). Per 2019 metus grožinės literatūros fondas padidėjo 1432 fiz. vnt., t. y. 1,5 proc. daugiau nei praėjusiais metais.

ESVB kaimo filialuose 2019 m. šakinės literatūros fondas sumažėjo 1120 fiz. vnt., t. y. beveik 2,3 proc., nes nurašyta senos neaktualios literatūros 73 proc. daugiau nei gauta. Daugiausia šakinės literatūros nurašė Semeliškių filialas, nes persikraustant į naujas patalpas buvo atrinktos aktualumą praradusios knygos.

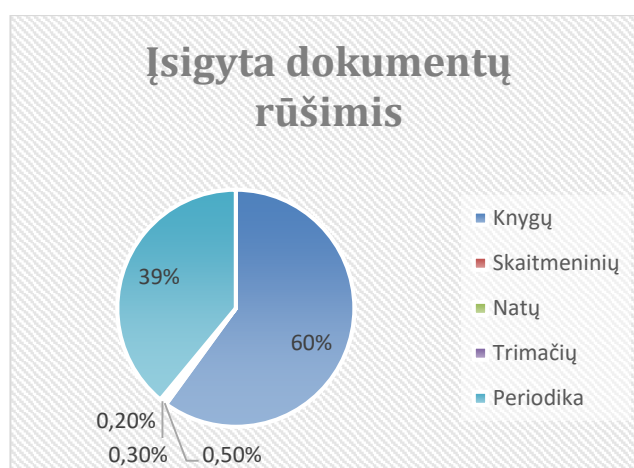
Fondo būklė, grožinė ir šakinė literatūra bei periodiniai ir tęstiniai leidiniai (2019-12-31)

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
Elektrėnų VB	57779	33793	31206	54,0	20843	36,1	5730	9,9
Vievio MF	29387	17262	16497	56,1	8863	30,2	4027	13,7
KF	83132	16265	49402	59,4	17044	20,5	16686	20,1
Viso ESVB	170298	33887	97105	57,0	46750	27,5	26443	15,5

Periodinių leidinių fondas sudaro 15,5 proc. viso bibliotekos dokumentų fondo. Palyginus su praėjusiais metais periodinių leidinių fondas padidėjo 1199 fiz. vnt, t. y. 4,7 proc.

Dokumentų gautis

Elektrėnų SVB, komplektuodama spaudinių ir kitų dokumentų fondus, orientuojasi į pagrindines vartotojų grupes ir jų poreikius. Didelį dėmesį skiria Kraštotyros fondo komplektavimui. Be to, kiekvienais metais prioritetiniais pagrindais komplektuojama originalioji ir verstinė vaikų literatūra (grožinė ir mokslo populiarinimo), lietuvių rašytojų kūriniai vaikams, vaikų literatūros kritika, vaikų periodika ir informaciniai leidiniai. 2019 m. vaikų literatūros gautis sudaro 39 proc. visų gautų dokumentų.

Spaudiniai, laikmenos ir kiti dokumentai komplektuojami vadovaujantis Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos supaprastintų viešųjų mažos vertės pirkimų taisyklėmis. Visi nauji dokumentai perkami iš leidėjų, pasinaudojant akcijomis ir nuolaidomis. Perkant knygas buvo bendraujama su 28 leidyklomis ir 7 autoriais. Autoriai daugiausia - kraštiečiai, kurių išleistos knygos kaupiamos Kraštotyros fonde.

Sutartis su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija dėl bibliotekai skirtų valstybės biudžeto lėšų dokumentams įsigyti buvo pasirašyta 2019 m. vasario 20 d., tad skaitytojus naujos knygos pasiekė tuoj po sutarties pasirašymo. Savivaldybė, kaip ir kiekvienais metais, skyrė lėšų periodikos prenumeratai ir kitiems dokumentams įsigyti.

2019 m. iš viso gauta 9 414 fiz. vnt. dokumentų (1 362 pavadinimai) naujų dokumentų, iš jų: knygų ir serialinių leidinių – 9 346 fiz. vnt., spausdintinių natų – 22 fiz. vnt., garsinių, regimųjų ir mišrių – 43 fiz. vnt., kiti skaitmeninėse laikmenose – 1 fiz. vnt. ir trimačių dokumentų – 2 fiz. vnt. 2019 metais naujai gautų dokumentų procentas visame ESVB fonde yra 5,5 proc.

2019 m. gauta 608 fiz. vnt. arba 6,9 proc. dokumentų su periodika daugiau nei 2018 m. ir 695 fiz. vnt. arba 13,7 proc. daugiau dokumentų be periodikos nei 2018 m. Tačiau už valstybės ir savivaldybės skirtas lėšas bibliotekos fondų komplektavimui įsigyta tik 15 fiz. vnt. mažiau nei 2018 m., bet net 844 fiz. vnt. daugiau gauta dovanų ir 87 fiz. vnt. mažiau užpajamuota periodinių leidinių, nes kai kurių laikraščiai nebuvo prenumeruojami vasarą, o sutaupytos lėšos skirtos kitų dokumentų įsigijimui. Kiekvienais metais beveik pusė gaunamų knygų yra skaitytojų arba įvairių bibliotekos rėmėjų dovanos. 2019 m. dovanotos knygos sudarė 44,6 proc. visų naujai gautų knygų. Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ dovanojo 312 fiz. vnt. knygų vaikams, bibliotekos skaitytojais, kurie nepanoro būti įvardinti, padovanojo 715 fiz. vnt. knygų, t. y. 22,8 proc. daugiau nei pernai. Akcija „Knygų Kalėdos“ iki 2020 m. bibliotekos fondą papildė 381 knyga. Dokumentų įsigyta daugiau nei dešimt procentų daugiau nei 2018 m., viena iš priežasčių gali būti jog pavyko šiek tiek pigesne kaina įsigyti knygų. 2018 m. vienas įsigytas dokumentas vidutiniškai kainavo 7,14 euro, o 2019 m. – 7,02 euro. Be to, Kultūros ministerijos lėšų gauta 306 eurų daugiau negu 2018 m. Kita priežastis, kad bibliotekos rėmėjai padovanojo knygų net 48,8 proc. daugiau nei 2018 m.. Pavyzdžiui, 2019 m. bibliotekoje vykusios Mažosios knygų mugės dalyviai padovanojo bibliotekai kaip niekada daug knygų – 146 fiz. vnt.

2019 m. iš naujai gautų dokumentų vidutiniškai 74,1 proc. sudarė grožinė literatūra: Elektrėnų VB – 65,6 proc., Vievio MF – 72,8 proc. ir KF – 80,4 proc. Vaikų literatūra sudaro apie 40,4 proc. naujai gautų dokumentų. Grožinės literatūros leidinių šiemet gauta 405 fiz. vnt. arba 10,5 proc. ir 271 n. pav. arba 46,2 proc. daugiau nei praėjusiais metais: Elektrėnų VB gavo 251 fiz. vnt. arba 25,3 proc. grožinės literatūros ir 188 n. pav. arba 35,9 proc. naujų pavadinimų daugiau; Vievio MF gavo 138 fiz. vnt. arba 22,2 proc. grožinės literatūros ir 143 n. pav. arba 34,4 proc. naujų pavadinimų daugiau; KF gauta 16 fiz. vnt. arba 0,7 proc. grožinės literatūros ir 62 n. pav. ir 17,2 proc. naujų pavadinimų daugiau.

2019 m. iš naujai gautų dokumentų 25,8 proc. (2,1 proc. daugiau nei 2018 m.) sudarė šakinės literatūros dokumentai: Elektrėnų VB – 34,4 proc., Vievio MF – 27,2 proc., KF – 19,6 proc.. 2019 m. gauta 290 fiz. vnt. arba 24,1 proc. šakinės literatūros dokumentų daugiau ir 63 n. pav. arba 14,3 proc. daugiau nei ankstesniais metais: Elektrėnų VB gavo 97 fiz. vnt. arba 17,5 proc. šakinės literatūros daugiau ir 61 n. pav. arba 14,7 proc. naujų pavadinimų daugiau

nei ankstesniais metais; Vievio MF gavo 77 fiz. vnt. arba 37,2 proc. šakinės literatūros mažiau ir 51 n. pav. arba 29,5 proc. naujų pavadinimų mažiau; KF gauta 116 fiz. vnt. arba 26,4 proc. šakinės literatūros daugiau ir 28 n. pav. arba 26,4 proc. šakinės literatūros pavadinimų daugiau nei ankstesniais metais.

Iš viso įsigyta dokumentų (fiz. vnt. ir n. pav.)

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.		2018 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.
Elektrėnų VB	2676	1190	2352	948	+324	+242
Vievio MF	1593	789	1379	594	+214	+195
KF	5145	558	5075	468	+70	+90
Viso ESVB	9414	1362	8806	1034	+608	+328

Naujai gauti dokumentai be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.		2018 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz.vnt.	n.pav.	fiz. vnt.	n.pav.	
Elektrėnų VB	1896	1188	1548	948	+348
Vievio MF	1043	783	828	589	+215
KF	2828	556	2696	466	+132
Viso ESVB	5767	1360	5072	1026	+695

Gauta grožinės literatūros be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.		2018 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	1244	712	993	524	+251
Vievio MF	759	559	621	416	+138
KF	2273	422	2257	360	+16
Viso ESVB	4276	857	3871	586	+405

Gauta šakinės literatūros be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.		2018 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n.pav.	
Elektrėnų VB	652	476	555	415	+97
Vievio MF	284	224	207	173	+77
KF	555	134	439	106	+116
Viso ESVB	1491	503	1201	440	+290

Gauta periodinių leidinių

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.		2018 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	
Elektrėnų VB	780	103	804	108	-24
Vievio MF	550	80	551	82	-1
KF	2317	63	2379	47	-62
Viso ESVB	3647	107	3734	115	-87

Spausdintų periodinių leidinių prenumeratai lėšas skiria Elektrėnų savivaldybė. Periodika buvo prenumeruojama iš AB „Lietuvos paštas“, UAB „Kaimo žinios“, UAB „Verslo žinios“, UAB „Lietuvos rytas“, UAB „Respublikos“ leidiniai“, UAB „Lietuvos žinios“, VŠĮ Demokratijos plėtros fondas.

2019 m. spausdintos periodikos gauta 3647 fiz. vnt. už 11777,34 Eur. Tame skaičiuje prenumeruotų leidinių gauta 2781 fiz. vnt. už 8081,58 Eur ir 866 fiz. vnt. už 3695,76 Eur dovanuoja leidėjai bei Spaudos, radijo ir televizijos fondas. 2019 m. gauta 87 fiz. vnt. arba 2,4 proc. periodinių leidinių mažiau nei ankstesniais metais: Elektrėnų VB gavo 24 fiz. vnt. arba 3,1 proc. periodinių leidinių mažiau; Vievio MF – 1 fiz. vnt. arba 0,2 periodinių leidinių mažiau; KF – 62 fiz. vnt. arba 2,7 proc. periodinių leidinių mažiau. Vienam filialui vidutiniškai teko 231,7 fiz. vnt. periodinių leidinių. Periodinių leidinių pavadinimų gauta 6 vnt. arba 5,6 proc. mažiau nei praėjusiais metais: Elektrėnų VB gauta 5 pav. arba 4,8 proc. mažiau; Vievio MF – 2 pav. arba 2,5 proc. mažiau; KF – 16 pav. arba 34 proc. daugiau. Nors periodinių leidinių dėl brangstančios prenumeratos gauta mažiau nei 2018 m., tačiau bendras kiekis tiek fiz. vnt., tiek pavadinimų skaičius padidėjo, nes nurašyta 39,8 proc. mažiau periodinių leidinių nei praėjusiais metais.

2019 m. biblioteka prenumeravo 60 pavadinimų žurnalų ir laikraščių. Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas dovanuoja 51 pavadinimą žurnalų ir laikraščių, 2 pavadinimais daugiau nei pernai, tačiau mažesniu egzemplioriškumu. Vietinių laikraščių „Elektrėnų kronika“ ir „Elektrėnų žinios“ leidėjai 2019 metais dovanuoja po 50 vnt. laikraščių kiekvieną mėnesį.

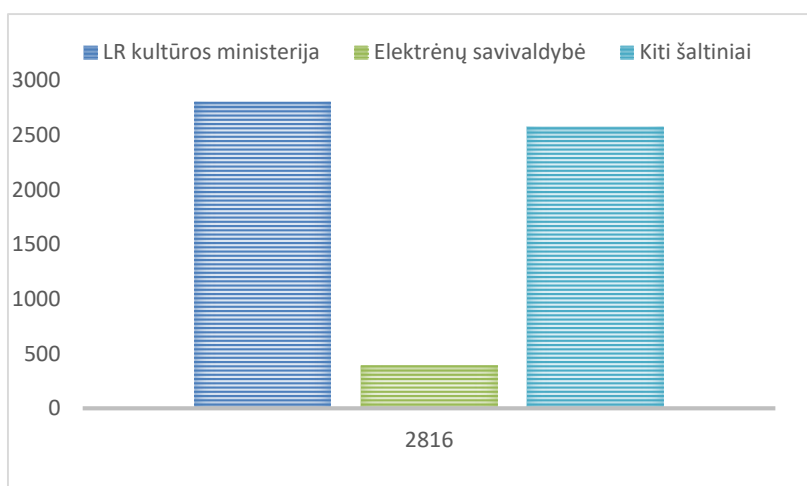
Įvairūs leidėjai bei privatūs asmenys iš viso padovanojo bibliotekai 62 pavadinimus ir 866 fiz. vnt. laikraščių ir žurnalų.

2019 metų lėšos dokumentams įsigyti

Dokumentų gavimas be periodikos pagal finansavimo šaltinius 2019 m.:

- ✓ LR kultūros ministerija – 2801 fiz. vnt. – 48,6 proc.
- ✓ Elektrėnų savivaldybė – 393 fiz. vnt. – 6,8 proc.
- ✓ Kiti šaltiniai – 2573 fiz. vnt. - 44,6 proc.

Diagrama Nr. 2. ESVB dokumentų gavimas be periodikos pagal finansavimo šaltinį

2019 m. iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtų lėšų įsigyta 15 fiz. vnt. arba 0,5 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Iš savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 153 fiz. vnt. arba 24 proc. dokumentų mažiau nei praėjusiais metais. Iš kitų finansavimo šaltinių, tame tarpe ir iš dalies finansuotų

Kultūros rėmimo fondo lėšomis, gauta 844 fiz. vnt. arba 48,8 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

Dokumentų nurašymas

Nurašyta dokumentų iš viso (fiz. vnt. ir pav.)

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.		2018 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	pavad.	fiz. vnt.	pavad.	fiz. vnt.	pavad.
Elektrėnų VB	1741	775	2504	1096	-763	-321
Vievio MF	1694	1037	986	397	+708	+640
KF	4468	280	4850	987	-382	+707
Viso ESVB	7903	953	8340	1102	-437	+149

2019 m. iš viso nurašyta 7903 fiz. vnt. dokumentų 5,5 proc. mažiau nei 2018 m., nes mažiau nurašyta periodinių leidinių nei praėjusiais metais. Nurašymo priežastys: susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai – 62,3 proc., praradę aktualumą – 37,6 proc., vartotojų prarasti – 0,06 proc.

Knygų ir kitų dokumentų be periodikos 2019 m. nurašyta 5455 fiz. vnt. 940 pav., iš jų:

- ✓ susidėvėję, sugadinti – 4921 fiz. vnt.;
- ✓ praradę aktualumą – 529 fiz. vnt.;
- ✓ vartotojų prarasti – 5 fiz. vnt.

Fondo panaudojimas

Fondo apyvartos rodiklis

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m. fondo apyvartos rodiklis	2018 m. fondo apyvartos rodiklis	Skirtumas
Elektrėnų VB	1,2	1,19	+0,01
Vievio MF	1,26	1,28	-0,02
KF	0,95	0,92	+0,03
Viso ESVB	1,09	1,08	+0,01

Fondo apyvarta visame ESVB tinkle 1,09 – tai geras rodiklis, tačiau neramina fondo apyvartos rodiklis kaimo filialuose – tai signalas, kad fondas naudojamas pasyviai.

2019 m. fondo panaudojimo koeficientas

	Periodinių leidinių fondo panaudojimo koeficientas	Grožinės lit. fondo panaudojimo koeficientas	Šakinės lit. fondo panaudojimo koeficientas
Elektrėnų VB	1,64	1,13	0,78
Vievio MF	4	1,3	0,3
KF	2,43	1,17	0,44
Viso ESVB	2,45	1,14	0,67

Analizuojant fondo panaudojimo koeficientus matome, kad filialuose, skirtingai nei centrinėje bibliotekoje, labiau skaitomi periodiniai leidiniai. O šakinė literatūra atvirkščiai – labiau skaitoma centrinėje bibliotekoje (grožinės ir šakinės lit. panaudojimo koeficientas apskaičiuotas nuo knygų ir kt. dokumentų,

periodinių leidinių panaudojimo koeficientas – nuo viso fondo).

5. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Vartotojų telkimas

Lietuvos statistikos departamento išankstiniais duomenimis 2018-12-31 Elektrėnų savivaldybės teritorijoje iš viso gyveno 23 992 gyventojai, t. y. 302 gyventojais daugiau nei 2018 metais. Miestuose (Elektrėnuose ir Vievyje) buvo registruoti 16 049 gyventojai, kaimuose – 7 943 gyventojai.

Gyventojų sutelkimo procentas

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m. (%)	2018 m. (%)	Skirtumas
Elektrėnų VB	36,42	37,24	-0,82
Vievio MF	45,93	45,56	+0,37
KF	26,26	26,25	+0,01
Viso ESVB	34,83	35,13	-0,3

2019 m. ESVB tinklo bibliotekose iš viso buvo sutelkta 34,83 proc. gyventojų, t. y. 0,3 proc. mažiau palyginus su 2018 metais, tačiau taip nutiko ne dėl sumažėjusio vartotojų skaičiaus (vartotojų skaičius augo), bet dėl padidėjusio gyventojų skaičiaus.

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.	2018 m.	Skirtumas
Miestuose (Elektrėnuose ir Vievyje)	8024,5	7892	+132,5
Kaimuose	794,3	790,5	+3,8
Viso	1999,33	1974,17	+25,16

2019 m. pastebimas gyventojų skaičiaus didėjimas Elektrėnų savivaldybėje, didžiausias gyventojų skaičiaus didėjimas pastebimas Elektrėnų mieste, tuo tarpu Vievyje gyventojų sumažėjo.

Vartotojų aptarnavimas

Vartotojų skaičius

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	Vartotojų skaičius 2019 metais			Vartotojų skaičius 2018 metais			Skirtumas (iš viso)
	Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti	Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti	
Elektrėnų VB	4221	3726	495	4194	3798	396	+27

Vievio MF	2049	1869	180	2054	1889	165	-5
KF	2086	1875	211	2075	1910	165	+11
ESVB	8356	7470	886	8323	7597	726	+33

2019 metais pastebimas naujų vartotojų skaičiaus augimas Elektrėnų centrinėje bibliotekoje.

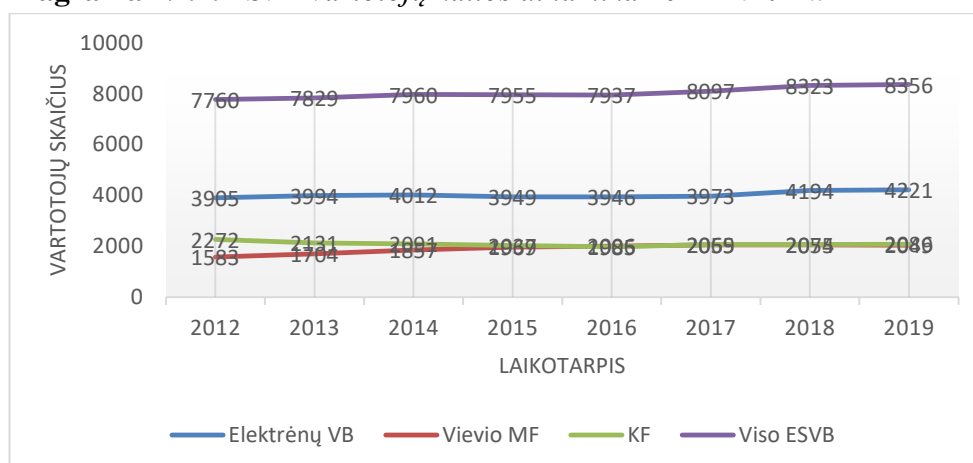
Vartotojų sudėties pokyčiai

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

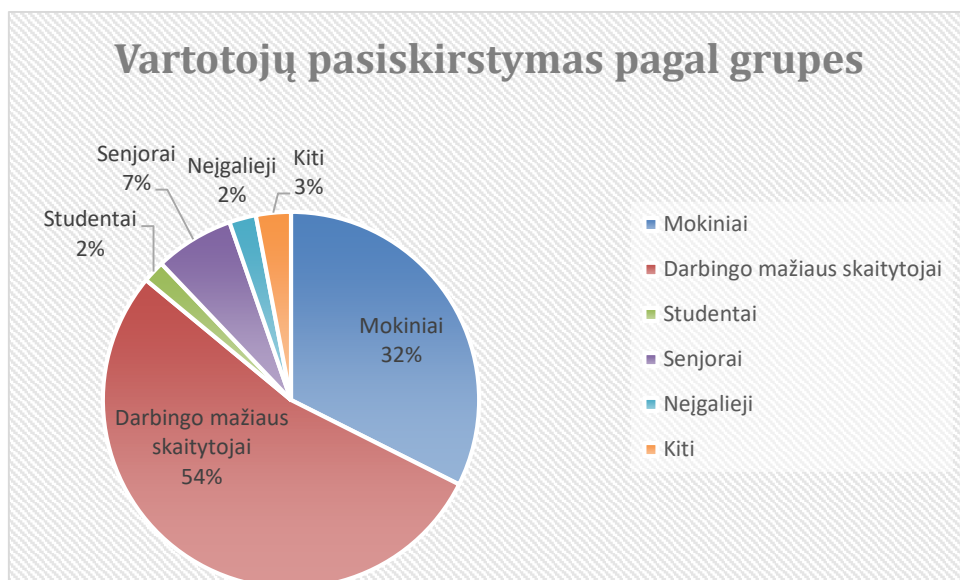
Bibliotekos pavadinimas	2019 m.			2018 m.			Skirtumas		
	Iš viso:	Suaug.	Vaikų	Iš viso:	Suaug.	Vaikų	Iš viso:	Suaug.	Vaikų
Elektrėnų VB	4221	3320	901	4194	3240	954	+27	+80	-53
Vievio MF	2049	1533	516	2054	1538	516	-5	-5	0
KF	2086	1605	481	2075	1610	465	+11	-5	+16
Iš viso:	8356	6458	1898	8323	6388	1935	+33	+70	-37

ESVB paslaugomis 2019 m. naudojami 8356 vartotojai, t. y. 33 vartotojais daugiau lyginant su 2018 metais. Suaugusių vartotojų padaugėjo 70, o vartotojų vaikų iki 14 metų sumažėjo 37. Daugiausiai naujų vartotojų pritraukė Elektrėnų centrinė biblioteka – 27.

Diagrama Nr.2. ESVB vartotojų kaitos dinamika 2012-2019 m.

Analizuojant laikotarpį nuo 2012 m. matome, kad vartotojų skaičius visoje ESVB sistemoje išaugo nuo 7 760 iki 8 356 vartotojų, t. y. padidėjo 596.

Apsilankymų skaičius ir lankomumas (Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	Apsilankymų skaičius		Skirtumas	Lankomumas		Skirtumas
	2019 metai	2018 metai		2019 metai	2018 metai	
Elektrėnų VB	52396	45905	+6491	12,41	10,95	+1,46
Vievio MF	30393	31235	-842	14,83	15,21	-0,38
Viso KF	51733	50026	+1707	24,80	24,11	+0,69
Iš viso ESVB	134522	127166	+7356	16,10	15,28	+0,82

Apsilankymų skaičius 2019 m., lyginant su 2018 m., padidėjo 5,46 proc., manome, kad tam įtakos turėjo atnaujinti kompiuteriai Elektrėnų ir Vievio bibliotekose, didesnis renginių skaičius, dalyvavimas neformalaus ugdymo programose.

Dokumentų išduotis ir skaitomumas

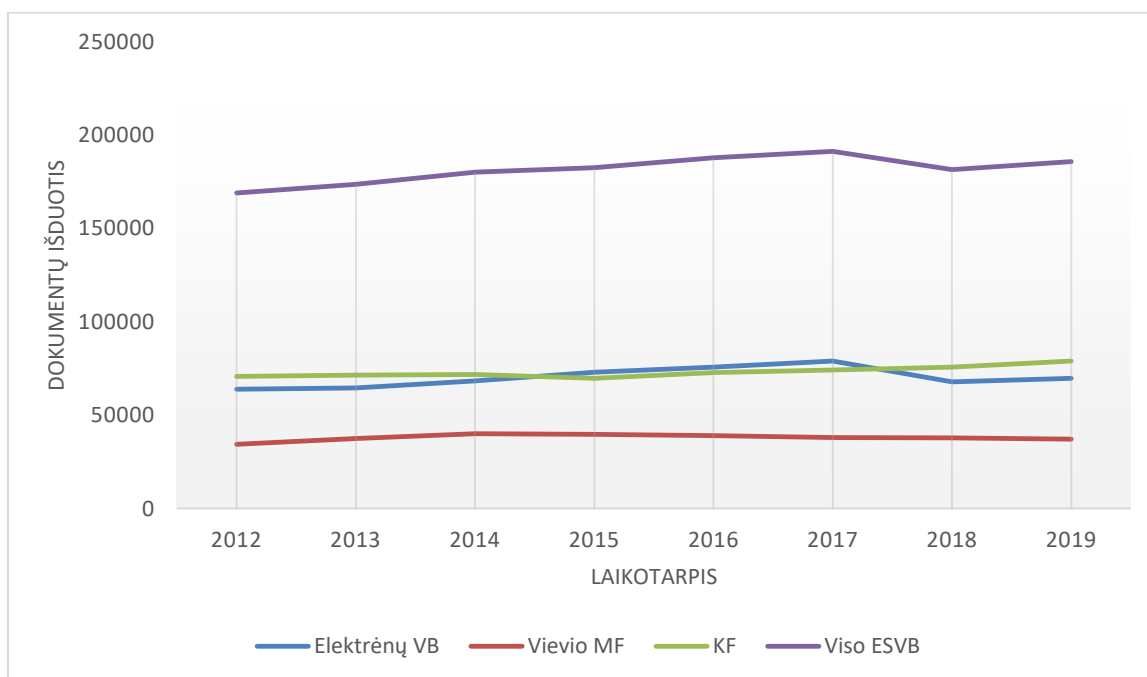
Dokumentų išduotis į namus ir vietoje (Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	Išduotis į namus (fiz. vnt.)		Skirtumas	Išduotis vietoje (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2019 metai	2018 metai		2019 metai	2018 metai	
Elektrėnų VB	52937	52004	+933	16772	15905	+867
Vievio MF	18267	18507	-240	18865	19345	-480

KF	45482	43637	+1845	33601	32114	+1487
ESVB	116686	114148	+2538	69238	67364	+1874

Palyginus su 2018 metais, dokumentų išduotis į namus padidėjo 2,2 proc., o išduotis vietoje – 2,7 proc. Visose ESVB sistemos bibliotekose knygų bei žurnalų išduotis apskaitoma per LIBIS PĮ, Elektrėnų bibliotekoje net ir laikraščiai išduodami LIBIS PĮ pagalba, planuojame, kad ir filialai artimiausiu metu pereis prie kompiuterinės laikraščių išduoties apskaitos.

Diagrama Nr.3. ESVB dokumentų išduoties dinamika 2012-2019 m.

Palyginus dokumentų išduoties duomenis 7 metų perspektyvoje, matome, kad nuo 2012 iki 2019 išduotis padidėjo 9,5 proc.

Grožinės lit., šakinės lit. ir periodinių leidinių išduotis

	Grožinės lit. išduotis		Šakinės lit. išduotis		Periodinių leidinių išduotis	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
Elektrėnų VB	39685	56,93	18652	26,76	11372	16,4
Vievio MF	14053	37,85	2286	6,16	20793	55,99
KF	35399	44,76	5059	6,40	38625	48,84
ESVB	89137	47,94	25997	13,98	70790	38,08

Analizuojant grožinės, šakinės ir periodinės literatūros išduotį jaučiamas skirtumas tarp centrinės bibliotekos ir filialų. Didžiausias šakinės literatūros išduoties procentas yra centrinėje bibliotekoje, filialuose šis procentas gana mažas. Tuo tarpu periodikos išduoties procentas filialuose didesnis nei centrinėje bibliotekoje. Iš šakinės literatūros labiausiai skaitoma psichologinė bei istorinė literatūra.

Skaitomumo rodiklis

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	Skaitomumas		Skirtumas
	2019 metai	2018 metai	
Elektrėnų VB	16,51	16,19	+0,32
Vievio MF	18,12	18,43	-0,31
KF	37,91	36,51	+1,4
ESVB	22,25	21,81	+0,44

Skaitytojų poreikiai

Dažniausiai skaitytojai bibliotekoje ieško naujų, ką tik išleistų knygų, ypač grožinės literatūros kūrinių, bestselerių, mėgstami yra lietuvių autorių kūriniai, knygos, dalyvaujančios Metų knygos rinkimuose, taip pat skaitoma psichologinė, istorinė literatūra. Skaitytojai vis labiau naudojami knygų rezervavimo bei užsakymo paslauga.

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

	DARBO VIETŲ SKAIČIUS VARTOTOJAMS				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Iš jų – kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
Elektrėnų VB	119	24	24	24	25
Vievio MF	23	8	8	8	4
KF	121	47	47	47	10
Iš viso ESVB	263	79	79	79	39

2019 m. Elektrėnų ir Vievio bibliotekas pasiekė nauji projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ kompiuteriai. Elektrėnai gavo 7, o Vievio miesto biblioteka 8 naujus kompiuterius.

Vartotojų orientavimas ir mokymas

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais mokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti mokymai		Kompiuterinio raštingumo mokymai
	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Val.
Elektrėnų VB	131	422	220	198	217
Vievio MF	4	82	49	63	102
KF	15	151	153	211	375
Iš viso ESVB	151	655	422	472	694

2019 metais dėl projekto „Prisijungusi Lietuva“ organizuojamų mokymų išaugo kompiuterinio raštingumo mokymo valandų skaičius (126 val. daugiau nei 2018 m.).

Prieiga ir sąlygos

	Vidutinis darbo valandų skaičius per savaitę	Vidutinis darbo dienų skaičius metuose
Elektrėnų VB	57	287
Vievio MF	46	275
KF	40	210
Viso ESVB	42	772

TBA

TBA paslaugomis 2019 metais naudojosi 2 Elektrėnų VB lankytojai: išsiųsti 2 TBA užsakymai ir gauti 2 užsakyti dokumentai.

Elektrėnų VB 2019 m. negavo nei vieno TBA užsakymo iš kitų bibliotekų.

Renginiai

Renginių apžvalga

	Renginiai								Renginių lankytojų skaičius	
	Iš viso		Kompleksiniai		Žodiniai		Vaizdiniai			
	Viso	Vaikų	Viso	Vaikų	Viso	Vaikų	Viso	Vaikų	Viso	Vaikų
Elektrėnų VB	450	122	105	14	75	71	270	37	8971	2044
Vievio MF	145	64	14	9	54	14	77	41	8931	2322
KF	552	254	110	78	175	101	267	75	9807	4659
Viso ESVB	1147	440	229	101	304	186	614	153	27709	9025

2019 metais ESVB iš viso organizavo 1147 renginius, t. y. 209 renginiais daugiau nei 2018 metais, juose apsilankė 1032 lankytojai daugiau nei 2018 m.

Žodiniai ir kompleksiniai renginiai, pritraukiantys daugiausiai lankytojų, 2019 m. sudarė 46,46 proc. visų renginių.

2019-iems metams skirti renginiai

Lietuvos Respublikos Seimui 2019-uosius metus paskelbus Juozo Tumo-Vaižganto metais, bibliotekos organizavo Vaižganto metams skirtas parodas bei renginius. Elektrėnų viešojoje bibliotekoje Vaižganto metams skirta paroda buvo eksponuojama ištisus metus, Vaikų literatūros skyriuje vyko garsinio skaitymo valandėlė „Mažiems iš Tumo Vaižganto kūrybos“.

Taip pat 2019-aisiais buvo rengiamos spaudinių parodos, skirtos: Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos, Juozo Naujalio, Vietovardžių metams paminėti.

Bibliotekos, bendradarbiaudamos su seniūnijomis, kultūros renginių organizatoriais ir pan. prisidėjo prie valstybinių švenčių minėjimo organizavimo. Norėtusi išskirti Abromiškių filiale organizuotą senjorų pasveikinimą Lietuvos valstybės atkūrimo metinių proga. Bendradarbiaujant su samariečiais, buvo aplankyti kaimo neįgalieji ir garbaus amžiaus asmenys, kartu su jais buvo dainuojamos dainos Lietuvai.

Susitikimai su kraštiečiais, kraštiečių knygų pristatymai

Elektrėnų savivaldybės bibliotekos palaiko glaudų ryšį su kuriančiais kraštiečiais, kraštiečių renginiams, kaip ir jų kurtoms knygoms, skiriamas ypatingas dėmesys, neretai kraštiečių renginiuose apsilanko savivaldybės meras ar kiti valdžios atstovai.

2019 m. Elektrėnų bibliotekoje vyko kraštietės Neringos Lapinskienės naujos knygelės – muzikinės pasakos vaikams „Nakties stebuklas“ (su CD) pristatymas.

Kraštietė N. Lapinskienė pristato savo naują knygelę vaikams „Nakties stebuklas“

Elektrėnų bibliotekoje bei kai kuriuose filialuose vyko susitikimai su kraštiete etnokultūrologe, literate Ona Rasute Šakienė ir jos poezijos knygos „Širdies bildukai“ pristatymai.

Kraštietė literatė Ona Rasutė Šakienė (kairėje) pristato savo knygą „Širdies bildukai“

Kraštietė literatė O. Grybauskaitė-Kulbokienė savo knygą „Jausmų ir žodžių vingiai“ pristatė Elektrėnų ir kai kurių filialų bibliotekose. Šie renginiai skatino atsigręžti į savo krašto istoriją, puoselėti lietuvių kalbą, tradicijas ir vertybes.

Kraštietė O. Grybauskaitė-Kulbokienė (dešinėje) pristato savo knygą „Jausmų ir žodžių vingiai“

2019 m. Elektrėnų bibliotekos lankytojai ir svečiai turėjo galimybę susipažinti su iš Elektrėnų kilusios Agnės Kazakevičiūtės de Velázquez knyga „Angelystė“.

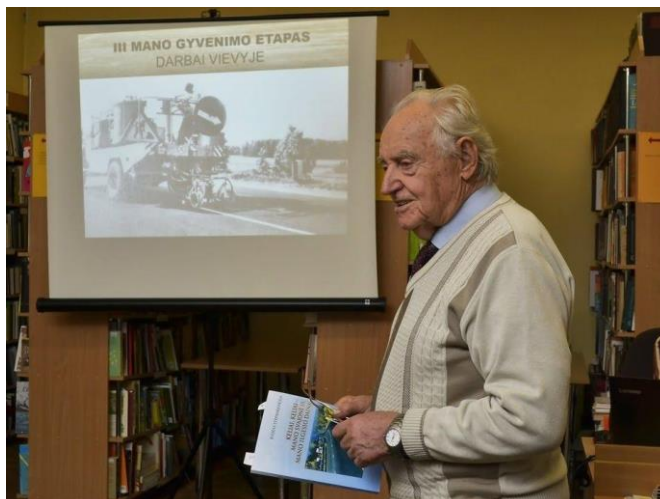
Kraštietė Agnė Kazakevičiūtė de Velázquez pristato savo knygą „Angelystė“

Elektrėnų VB vyko elektrėniškės D. Babilevičienės knygos „Uždaryk duris iš kitos pusės: gyvenimas su toksiškais žmonėmis, emocinis smurtas, aukos vaidmuo ir išgijimas“ pristatymas.

Kraštietė D. Babilevičienė pristato savo knygą „Uždaryk duris iš kitos pusės: gyvenimas su toksiškais žmonėmis, emocinis smurtas, aukos vaidmuo ir išgijimas“

Vievio miesto bibliotekoje vienas vyriausių Lietuvos kelininkų, Vievio kelių muziejaus įkūrėjas, ilgametis jo vadovas Juozas Stepankevičius pristatė savo knygą: „Keliai keleliai – mano svajonė ir mano ilgesio daina“, į kurią sudėjo savo beveik 90 metų gyvenimo patirtį, per kurią atskleidžiama ir šalies bei Elektrėnų krašto istorija.

Vieviškis J. Stepankevičius pristato savo knygą: „Keliai keleliai – mano svajonė ir mano ilgesio daina“

Knygų pristatymai

Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus bibliotekos Centro vadovas P. Zurlys 2019 m. organizavo susitikimą su vaikų rašytoju Vytautu Račicku. Susitikimas su rašytoju įvyko dvejose bibliotekose: Elektrėnų ir Vievio. Susitikimų metu rašytojas skaitė ištraukas iš savo knygelių, pakaitomis su vaikais deklamavo eilėraščius, atsakinėjo į vaikų klausimus.

Susitikimas su rašytoju V. Račicku

Vievio miesto bibliotekai 2019 m. pavyko organizuoti žinomų autorių knygų pristatymus. Vievio bibliotekoje buvusi ilgametė Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė Aldona Ruseckaitė pristatė savo naujausią romaną „Padai pilni vinių: romanas apie Salomėją Nėrį“.

A. Ruseckaitė pristato savo knygą „Padai pilni vinių“ Vievio miesto bibliotekoje

Kultūros istorijos magistrė Ieva Šidlaitė Vievio bibliotekoje pristatė savo knygą „Natūralus rauginimas“. Po pristatymo ši knyga tapo viena skaitomiausių Vievio bibliotekoje.

I. Šidlaitė Vievio bibliotekoje pristatė savo knygą „Natūralus rauginimas“

Vievio bibliotekoje, kartu su antroku sūnumi ir seneliu, Kauno dramos teatro aktoriumi, viešėjo rašytoja Rebeka Una. Į žaismingą „Aš esu Tomas, seklys“, „Labas. Aš Tadas, „Labas, aš Tadas.2 dalis“, „Barbora ir pelkių Senelis“ knygų pristatymą atskubėjo Vievio Jurgio Milančiaus pradinės mokyklos mokiniai.

Vievio Jurgio Milančiaus pradinės mokyklos mokinių susitikimas su rašytoja Rebeca Una

Vievio bibliotekos darbuotojoms pavyko organizuoti susitikimą su emigrante, rašytoja Akvilina Cicėnaite-Charles. Rašytoja pristatė savo romaną „Tylos istorija“.

Vievio bibliotekoje Akvilina Cicėnaite-Charles pristatė savo romaną „Tylos istorija“

Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje vykusios Mažosios knygų mugės metu 2 autoriai pristatė savo debiutines knygas: aktorius Marius Repšys pristatė knygą „Heraklis Nr. 4“ ir Raima Zander (Raimonda Canderienė) – „Kauno Atlantida nuo „Inkaro“ kamino pusės“.

Aktorius M. Repšys pristatė savo knygą „Heraklis Nr. 4“

Meno renginiai

Jau įprasta, kad Elektrėnų bibliotekos konferencijų salę nuolat puošia įvairūs profesionalių menininkų bei mėgėjų darbai. Elektrėnų biblioteką pamėgo Lietuvos dailininkų sąjungos nariai, 2019-aisiais metais organizavę bibliotekoje net 3 tapybos darbų pristatymus. Bibliotekoje buvo eksponuoti Lietuvos dailininkų sąjungos narių: Violetos Židonytės, Marijaus Petrausko ir Valentino Varno tapybos darbai. 2019 m. Elektrėnų bibliotekoje savo fotografijos parodą „Angele sarge“ pristatė kaimyninės Trakų savivaldybės menininkas Vladas Kasperavičius.

2019 m. Elektrėnų bibliotekoje vyko Respublikinė konkursinė liaudies meno paroda „Aukso vainikas“. Parodoje dalyvavo arti 200 dalyvių iš Širvintų, Švenčionių, Trakų, Kėdainių, Vilniaus rajonų, Druskininkų ir Elektrėnų savivaldybių, bei Vilniaus miesto. Renginio metu buvo išrinkti geriausi Vilniaus apskrities liaudies meistrai.

Įgyvendinant projektą „Trys mūšos: poezija, muzika, dailė“, Elektrėnų bibliotekoje vyko poetinė-muzikinė kompozicija „Išdainuota, išmylėta“, kurią atliko aktorius Vytautas Rašimas, dainininkės: Indrė Anankaitė, Raimonda Janutėnaitė bei koncertmeisterė Nijolė Baranauskaitė. Teatralizuotoje lietuviškos muzikos ir poezijos šimto metų kelionėje žiūrovai išgirdo jautrios poezijos, aukštos vertės kūrinių ir prasmingos muzikos.

Poetinė-muzikinė kompozicija „Išdainuota, išmylėta“

Edukaciniai užsiėmimai

Gilučių KF vyresn. bibliotekininkė Veronika Tamošiūnienė 2019 metais tęsė neformalaus švietimo užsiėmimų vaikams ciklą. Šiame filiale yra įrengtos molio dirbtuvės, vaikai mokomi iš molio pasigaminti įvairių dirbinių bei juos išdeginti molio krosnyje. Užsiėmimus vedanti bibliotekininkė vaikus ne tik moko lipdyti iš molio, bet ir supažindina su senovės lietuvių molio dirbinių raštais, etnokultūrinėmis tradicijomis ir pan.

Elektrėnų ir Gilučių bibliotekos 2019 m. dalyvavo Suaugusiųjų neformalaus švietimo programų veiklose, Elektrėnuose suaugusiesiems buvo organizuojami Šlapios akvarelės liejimo užsiėmimai, o Gilučiuose buvo įgyvendinta programa – Molio keramikos studija.

Elektrėnų biblioteka partnerio teisėmis dalyvauja LNB projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, kuri įgyvendinant biblioteką pasiekė robotikos rinkiniai. 2019-ais metais kiekvieną antradienį ir

ketvirtadienį Elektrėnų bibliotekos Vaikų ir jaunimo aptarnavimo skyriuje buvo organizuojami Robotikos užsiėmimai vaikams „Pasinerkite į atradimų pasaulį kartu su smagiuoju LEGO Education WeDo 2.0 robotuku“.

Robotikos užsiėmimų metu

Elektrėnų biblioteka partnerio teisėmis dalyvauja ir projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklose. Suaugusiesiems Elektrėnų savivaldybės gyventojams organizuojami kompiuterinio raštingumo mokymai. Per 2019 metus buvo apmokyta apie 157 dalyviai pagal pradedančiųjų mokymų programą ir 320 – pagal pažengusiųjų mokymų programas.

CIVITAS renginiai

Džiaugiamės, kad 2019 m. buvo atgaivinta tradicija bibliotekose organizuoti CIVITAS klubo renginius, jie yra laukiami mūsų lankytojų. 2019 m. susitikimo tema „Kaip manipuliacijos viešojoje erdvėje korumpuoja tiesą priešrinkiminėse kampanijose?“. Pranešimą skaitė ir su lankytojais diskutavo lektorius dr. N. Maliukevičius bei dr. Ieva Petronytė-Urbonavičienė.

CIVITAS klubo renginys „Kaip manipuliacijos viešojoje erdvėje korumpuoja tiesą priešrinkiminėse kampanijose?“

Mokamos paslaugos

Populiariausiomis mokamomis paslaugomis išlieka dokumentų spausdinimas bei kopijavimas, kurios teikiamos visuose filialuose bei centrinėje bibliotekoje pagal Elektrėnų savivaldybės tarybos patvirtintus įkainius. Kaime biblioteka dažniausiai yra vienintelė vieta, kurioje gyventojai turi galimybę spausdinti ar kopijuoti dokumentus. Elektrėnų VB taip pat labai populiarī mokama paslauga – konferencijų salės nuoma. Šia paslauga mielai naudojasi privatūs asmenys, miesto visuomeninės ir biudžetinės organizacijos, politinės partijos.

Už mokamas paslaugas 2019 metais iš viso surinkta 4 054 Eur., t. y. 299 Eur. daugiau nei 2018 metais.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

Stengiamės skirti pakankamai dėmesio teigiamam bibliotekos įvaizdžio formavimui. Bibliotekos interneto svetainėje adresu www.elektrenai.mvb.lt, facebook profilyje bei vietinėje spaudoje nuolat reklamuojame bibliotekos renginius, naujai gautas knygas, projektus, veiklas bei iniciatyvas.

Straipsniai apie biblioteką vietinėje, respublikinėje spaudoje bei internete

	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
	Iš viso	Vietinėje spaudoje	Respublikinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose	Iš viso	Vietinėje spaudoje	Respublikinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose
Elektrėnų VB	67	56	2	11	35	23	1	11
Vievio MF	17	17	0	14	6	4	0	2
Kaimo KF	81	60	0	21	35	26	0	9
Iš viso ESVB	165	133	2	46	76	53	1	22

Palyginus su 2018 m. šiek tiek sumažėjo Elektrėnų VB darbuotojų straipsnių spaudoje skaičius, tačiau padidėjo straipsnių internetiniuose šaltiniuose skaičius.

6. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

LIBIS PĮ atnaujinimas

2018 m. UAB „Asseco Lietuva“ Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje atliko LIBIS atnaujinimo darbus: buvo sukurtas funkcionalumas, leidžiantis tikslinti atliekamas analizinių straipsnių paieškas, atlikti pakeitimai sistemoje siekiant patogiau naudoti lietuvių kalbos rašybos simbolius. Sukurta galimybė rekataloguoti sudėtinių numerių periodinius leidinius. Skaitytojų registracijoje atsirado nauja teisė – „Skaityti kelis egzempliorius to paties bibliografinio įrašo“. Siekiant užtikrinti, kad kaupiami ir tvarkomi asmens duomenys atitiktų Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimus, LIBIS PĮ atlikti šie pakeitimai: skaitytojo modulyje kaupiama informacija apie darbuotojo veiksmus redaguojant skaitytojo duomenis. Skaitytojų registracijos langas papildytas požymiu, leidžiančiu pažymėti vaikų iki 16 m. registracijos į biblioteką metu gautą tėvų sutikimą. Sukurtas funkcionalumas, palengvinantis paiešką tuomet, kai reikia rasti ir matyti tik nenurašytus dokumentus. Sukurtas funkcionalumas, kurio pagalba darbuotojas įjungęs SAP langą matys, kad vidinėje užsakymų rezervavimo eilėje įvyko pasikeitimai. Pakoreguotas slaptažodžio keitimo procesas. Skaitytojo formuliaras ir BĮ „Skaitymo istorija“ papildyta skaityto periodinio numerio informacija. Katalogavimo ir Komplektavimo modulių meniu punkte „Pagalba“ yra integruota nuotolinio prisijungimo programėlė, kurios pagalba galima lengvai ir patogiai prisijungti prie darbuotojo darbo vietos ir spręsti problemas ar konsultuoti online.

Informacinis fondas

Informacinis fondas: dydis, komplektavimo tematika ir problemos

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.	2018 m.	Skirtumas
Elektrėnų VB	2268	2204	+64
Vievio MF	832	831	+1
KF	2519	2539	-20
Viso ESVB	5619	5574	+45

ESVB sukaupia 5619 fiz. vnt. informacinių leidinių, tai sudaro 3,3 proc. nuo viso bibliotekos dokumentų fondo. Pastebime, kad vis daugiau informacijos persikėlus į internetą, Informacinio fondo paklausa kasmet mažėja.

Vidutiniškai kiekvienas kaimo filialas turi 253 fiz. vnt. informacinių leidinių.

Katalogų ir kartotekų sistema

ESVB darbuotojai nuolat pildo elektroninį LIBIS katalogą. Korteliniai katalogai yra užkonservuoti tiek Elektrėnų VB, tiek ir filialuose. Nuolat pildomos tik kraštotyros kartotekos.

2019 metais toliau tęsiamas retrospektyviosios kraštotyros kartotekos kortelių perkėlimas į LIBIS sistemą. Tai yra senųjų (iki 2001 m.) popierinių analizinių įrašų apie Elektrėnų kraštą ir jo žmones įvedimas į LIBIS.

Bibliografinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas

Gauta užklausų (vnt.)

(Lyginamoji 2019 m. ir 2018 m. analizė)

	2019 m.		2018 m.		Skirtumas
	Gauta	Iš jų elektroniniais kanalais	Gauta	Iš jų elektroniniais kanalais	Gauta
Elektrėnų VB	6596	43	7419	72	-823
Vievio MF	1499	31	1915	34	-416
KF	2975	55	2485	18	+490
Viso ESVB	11070	129	11819	105	-479

Į visas gautas užklausas buvo pateikti atsakymai, į kai kurias – išsamesnė informacija. 129 užklausos gautos elektroniniais kanalais. Paanalizavus užklausų temas, galime išskirti temines užklausas įvairiomis kraštotyros temomis, ypač apie žymius kraštiečius.

Elektroninės paslaugos

Elektroninės paslaugos Elektrėnų VB per 2019 metus:

- ✓ Seansų skaičius – 23102 (+1874);
- ✓ Seansų trukmė – 14817 h 52 min ;
- ✓ Atsisiųstųjų dokumentų (turinių) skaičius – 311 (- 286);
- ✓ Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 11207 (- 9497);
- ✓ Virtualių apsilankymų skaičius – 13521;
- ✓ Interneto seansų skaičius – 18719.

2019 metais Elektrėnų SVB bibliotekų vartotojai galėjo naudotis šiomis visatekstėmis duomenų bazėmis:

- ✓ INFOLEX - teisinės informacijos DB (lietuvių kalba) (Elektrėnų, Vievio, Semeliškių, Gilučių bibliotekose).
- ✓ EBSCO Publishing - elektroninė visatekstė serijinių ir kitų leidinių straipsnių duomenų bazė (anglų kalba).
- ✓ Naxos Music Library – išsami muzikos duomenų bazė (anglų kalba).
- ✓ Internetine biblioteka „Vyturys“.

2019 m. skaitytojų naudojimosi DB statistika:

- ✓ EBSCO Publishing – 569 prisijungimai, iš viso vykdytos 1882 paieškos, atsisiųsta 42 visateksčiai dokumentai.
- ✓ NAXOS – 75 prisijungimai, 209 groti takeliai.
- ✓ Infoplex – 260 atsisiųstų dokumentų.

Kraštotyros veikla

Kraštotyros fondas, kraštotyros įrašų skaičius, kraštotyros darbų skaičius

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2019 m.	Iš viso	Parengta 2019 m.
Elektrėnų VB	2244	42471	1616	121	5
Vievio MF	408	4784	23	86	4
KF	1751	7633	148	267	19
Iš viso ESVB	4403	54888	1787	474	28

Bibliotekų kraštotyros fonduose iš viso saugoma 4403 fiz. vnt. spaudinių. Elektrėnų bibliotekoje saugoma Spaudinių su autografais kolekcija bei Elektrėnų Švč. Mergelės Marijos Kankinių karalienės bažnyčios klebono monsinjoro Jono Sabaliausko dovanota asmeninė biblioteka.

Per 2019 iš viso visoje ESVB parengti 1787 įrašai apie Elektrėnų kraštą ir kraštiečius. Elektrėnų VB parengti 1616 analiziniai bibliografiniai įrašai, iš jų – 91 įrašas iš monografijų.

Per 2019 m. Elektrėnų savivaldybės bibliotekų kraštotyros fondus papildė nauji vertingi kraštiečių kūrybos leidiniai bei leidiniai apie kraštą: O.R. Šakienės knyga „Širdies bildukai“, V. Kursevičienės poezijos rinkinys „Po visatos kupolu“, O. Kulbokienės eilėraščių ir prozos rinktinė „Jausmų ir žodžių vingiai“, O.G. Maleravičienės „Einu veidu į saulę“, debiutinė A. Rikterienės poezijos knyga „Vakaro pamąstymai“, knygelės „Kazokiškių 410 jubiliejui“, „Semeliškės istoriniuose šaltiniuose ir kraštiečių atsiminimuose“ bei „Keliaukime po Elektrėnų kraštą: automobilių ir dviračių maršrutai“.

Bibliotekos svetainės www.elektrenai.mvb.lt dalis „Kraštotyra“ skiltis „Kraštiečiai“ 2019 m. buvo pildoma nauja informacija – atnaujintos visos kraštiečių biografijos ir sukurtos naujos: Antano Bielinio, Martyno Gudelio ir Ritos Jurgaitienės, parengtos Vidmanto Mickevičiaus ir Juozo Kraliausko biogramos. 2019 m. pabaigoje svetainėje buvo pateikiamos 135 kraštiečių biografijos.

2019 m. svetainėje pildytos rubrikos „Elektrėnų kraštas respublikinėje spaudoje 2018 metais“ bei „Elektrėnų kraštas knygose 2018 m.“, parengta nauja rubrika „Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka spaudoje“.

2019 metais savaitraštyje „Elektrėnų žinios“ bei bibliotekos socialinio tinklo „Facebook paskyroje buvo parengti ir publikuoti straipsniai: „Tėvo smuikas: pro memoria:

Aldonos Kvaraciejūtės-Pulauskienės (1929 01 08–2000 12 26) atminimui“ ir „Rašytojui Juozui Kundrotui – 85-eri“.

2019 metai buvo gausūs susitikimų su kraštiečiais, jų leidinių, parodų bei leidinių apie kraštą, jo kultūros paveldą, pristatymų. 2019 m. vyko kraštietės Neringos Lapinskienės naujos knygelės – muzikinės pasakos vaikams „Nakties stebuklas“ (su CD) pristatymas. Renginyje dalyvavo ikimokyklinio ir pradinio mokyklinio amžiaus vaikai. Vyko susitikimas su etnokultūrologe, literate Ona Rasute Šakiene ir jos poezijos knygos „Širdies bildukai“ pristatymas (bibliotekos salėje buvo parengta autorės literatūros ir kūrybinių darbų paroda), kraštietės literatės O. Grybauskaitės-Kulbokienės knygos „Jausmų ir žodžių vingiai“ pristatymas. Šie renginiai skatino atsigręžti į savo krašto istoriją, puoselėti lietuvių kalbą, tradicijas ir vertybes. Taip pat vyko iš Elektrėnų kilusios Agnės Kazakevičiūtės de Velázquez knygos „Angelystė“ pristatymas bei Elektrėnuose gyvenančios D. Babilevičienės knygos „Uždaryk duris iš kitos pusės: gyvenimas su toksiškais žmonėmis, emocinis smurtas, aukos vaidmuo ir išgijimas“ pristatymas bibliotekininkų bendruomenei ir skaitytojams. Kraštiečiai mielai dalijo skaitytojams autografus, pasipildė ir bibliotekos knygų su autografais kolekcija.

Europos kultūros paveldo dienomis konferencijų salėje vyko Protų mūšis jaunimui „Pažink Elektrėnų krašto kultūros paveldą“, buvo pristatytas interaktyvus Elektrėnų krašto kultūros paveldo žemėlapis, parengta ir pristatyta literatūros paroda „Laiko vingiais: Elektrėnų krašto kultūros paveldas“.

2019 m. buvo parengtos ir bibliotekos svetainėje internete eksponuojamos 2 virtualios kraštotyros parodos: „Rašytojas ir žurnalistas Juozas Kundrotas“ ir „Knygnešiui Jurgiui Milančiui – 150“. Bibliotekose buvo parengtos literatūrinės parodos, skirtos mūsų savivaldybės kraštiečiams.

Elektrėnų SVB ir toliau partnerio teisėmis dalyvauja Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus VB rengiamame tęstiniame projekte, kuris skirtas kraštotyros informacijos sklaidai internete, kuriant portalą „Vilnijos vartai“. Peržiūrėti svetainės „Vilnijos vartai“ tekstai apie Elektrėnus, atnaujinti, papildyti nauja informacija. Į Vilnijos vartų bičių korį įkelti O. R. Šakienės tekstai „Protėvių Kliukų gyvenamosios vingiuose“.

ESVB tinklo bibliotekose esantys kraštotyros aplankai 2019 metais buvo tęsiami ir papildomi nauja informacija, buvo kuriami nauji kraštotyros darbai: „Elektrėnų kraštas knygoje 2018 m.“, „Juozo Kundroto bibliografijos rodyklė“, „Protėvių Kliukų gyvenamosios vingiuose“, „Stanislavos Sliesoraitienės atsiminimai apie tremtį“, „Elektrėnų savivaldybės garbės piliečių ir kraštiečių, apdovanotų Vilniaus apskrities Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino nominacija: biogramos“, „Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė Genovaitė Dapkevičienė“, bibliotekos tęsė anksčiau pradėtas pildyti bibliotekų kronikas.

2019 metais buvo įgyvendintas projektas „Krašto kultūros vertybės: pažink, spręsk, domėkis“, kurį finansavo Kultūros paveldo departamentas. Projekto metu laikraščio „Elektrėnų žinios“ rubrikoje „Pažink savo krašto paveldą“ buvo publikuojami Elektrėnų krašto kultūros paveldo ir vietovardžių tema parengti kryžiažodžiai bei trumpa informacija apie vieną ar kelis Elektrėnų savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo objektus, tos vietovės vietovardžius. Parengtos šios publikacijos: Sabališkių koplyčia, Elektrėnų savivaldybės piliakalniai, Mitologinis paveldas, Daugirdiškės, Abromiškių dvaras, Prancūzų kapų, Gojaus, Kloninių Mijaugonių, Perkūnkiemio pilkapynai, Grabijolų kaimas bei 8 publikacijos apie visas Elektrėnų savivaldybės seniūnijas ir jų paveldo objektus, vietovardžius. Projekto tikslas – rubrikos su

kryžiažodžiu „Pažink savo krašto paveldą“ pagalba didinti savivaldybės gyventojų susidomėjimą bei informuotumą apie savo krašto vietovardžius, kultūros paveldo objektus, skatinti domėjimąsi paveldu bei kultūrinį turizmą, įgyvendintas. Straipsniai skelbti ir socialinio tinklo Facebook bibliotekos paskyroje.

Kultūros paveldo objektais nuolat pildomas interaktyvus Elektrėnų savivaldybėje esančių kultūros paveldo objektų ir lankytinų vietų žemėlapis <https://paveldas.elektrenai.mvb.lt/>.

Socialinio tinklo Facebook paskyroje 2019 m. pradėta skelbti kraštotyrinė informacija (senos fotografijos, trumpa informacija apie žymių krašto žmonių jubiliejus, kraštiečių leistas knygas ir pan.).

7. METODINĖ VEIKLA

Metodinės veiklos kryptys ir uždaviniai

Metodinės veiklos tikslas – kelti bibliotekininkų profesines kompetencijas, skatinti jų kūrybiškumą, organizuoti praktinę pagalbą filialų darbuotojams. Pagrindinės kryptys išlieka tos pačios, kaip ankstesniais metais, tai: bibliotekos dokumentų ruošimas, filialų veiklos organizavimas, patikra ir praktinės pagalbos teikimas, mokomųjų seminarų, bibliotekininkų pasitarimų, bibliotekos procesų tobulinimas ir naujų technologijų diegimas, bibliotekų veiklos apibendrinimas, projektinė veikla.

Metodinių rekomendacijų rengimas

- ✓ Parengtas ir patvirtintas Elektrėnų SVB 2019-ųjų metų veiklos planas;
- ✓ Parengtas ir Elektrėnų savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriui pateiktas 2019 m. renginių planas;
- ✓ Parengtas „Elektrėnų krašto žymių datų kalendorius 2019 metams“;
- ✓ Parengtas 2019 m. veiklos planas studentei, atliekančiai praktiką Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Praktinės pagalbos teikimas

Elektrėnų VB specialistai teikė metodinę ir praktinę pagalbą filialų darbuotojams fondų patikros, dokumentų nurašymo, klasifikacijos keitimo pagal naujas UDK lenteles, dokumentų parodų rengimo ir kitais bibliotekinės veiklos klausimais, konsultavo bibliotekininkus vykusiuose seminaruose, mokė naujai priimtus darbuotojus, telefonu, el. paštu bei išvykų į filialus metu. Seminarų metu ir nuvykus į filialus, bibliotekininkai buvo supažindinti su naujais bibliotekos norminiais dokumentais, daug dėmesio skirta Asmens duomenų apsaugos klausimams.

Per 2019 metus po keletą kartų buvo aplankyti visi Elektrėnų SVB filialai. Lankantis susipažinta su jų veikla, konsultuota kraštotyros, fondo sustatymo, saugojimo, dokumentų nurašymo ir kt. klausimais. Semeliškių biblioteka kėlėsi į naujas patalpas, todėl bibliotekoje ESVB specialistai lankėsi 2 savaites: padėjo kraustyti, teikė konsultacijas fondo sustatymo klausimais. 2019 metų pabaigoje Kietaviškių bibliotekoje vyko remontas – buvo keičiamos grindys, gruodžio pabaigoje bibliotekos specialistai vyko į filialą, padėjo sustatyti dokumentų fondą ir konsultavo fondo sustatymo ir klasifikacijos klausimais.

2019 metais Elektrėnų SVB praktiką (2 kartus per metus) atliko Šiaulių kolegijos Informacijos valdymo 3 kurso (pavasari), rudenį jau 4 kurso studentė Renata Simanavičienė. Kultūrinės veiklos organizavimo praktikos metu studentė susipažino su ESVB edukacine veikla, renginiais, padėjo organizuoti parodas, dalyvavo įgyvendinant Švietimo ir ugdymo programos vaikų socializacijai skirtą projektą „Mobilios IT dirbtuvės“ Vievio miesto filiale.

Bibliotekininkų kvalifikacijos organizavimas

Elektrėnų VB 2019 m. buvo periodiškai organizuojami filialų darbuotojų bei centrinės bibliotekos skyrių specialistų darbiniai pasitarimai, kuriuose aptariami svarbūs ir aktualūs profesiniai klausimai, išklausomi bibliotekininkų parengti pranešimai, sugrįžus iš seminarų bei mokymų, pasidalinama darbo patirtimi, analizuojami bibliotekų veiklos rodikliai, vartotojų telkimo, paslaugų plėtros klausimai, ataskaitų ir planų rengimo aktualijos, dokumentų fondo nurašymo klausimai, kraštotyrinė veikla, gyventojų skaitymo skatinimas, vartotojų kompiuterinis raštingumas ir kt.

Per 2019 metus buvo organizuoti 3 darbiniai pasitarimai, kuriuose einamais bibliotekinio darbo klausimais kalbėjo bei darbo aktualijas analizavo laikinai direktoriaus pareigas einanti direktorės pavaduotoja K. Partikienė, bibliotekos direktorius R. Gulbinas, Dokumentų komplektavimo skyriaus vedėja A. Andužienė, vyr. metodininkė J. Volungevičienė, LIBIS administratorė R. Raudoniūtė bei kiti darbuotojai.

8. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

Dalyvavimas respublikiniuose tyrimuose

Elektrėnų SVB 2019 metais dalyvavo šiuose respublikiniuose tyrimuose:

- ✓ „Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų transformacija (chronologiniai rėmai: 2014-2018 m.: penkerių metų perspektyva);
- ✓ LNB tyrime „Lietuvos viešųjų bibliotekų darbuotojai“;
- ✓ AMB tyrime „Apie kraštotyrinę veiklą Vilniaus ir Alytaus apskričių viešosiose bibliotekose“.

Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose

Projektas „Prisijungusi Lietuva“

Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka, kaip ir daugelis Lietuvos bibliotekų, prisijungė prie projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklų. 2019 m., įgyvendindami šio projekto veiklas, iš viso naudotis kompiuteriu ir kompiuterinėmis programomis apmokėme 477 asmenis, iš jų 157 mokėsi pradžiamokslis ir 320 pagal pažengusiųjų mokymų programas.

„Metų knygos rinkimai“

Kaip ir kiekvienais metais, ESVB palaikė „Metų knygos rinkimų“ akciją, skatino gyventojus domėtis šiuolaikine lietuvių literatūra, kelti skaitymo prestižą. „Metų knygos rinkimų“ renginiai vyko visuose mūsų filialuose.

„Saugesnio interneto savaitė“

2019 m. Elektrėnų SVB dalyvavo saugesnio interneto savaitės renginiuose. Patys mažiausi bibliotekų lankytojai žaidė žaidimą „Sugalvok“, suaugusieji buvo kviečiami susipažinti su išmaniu ir saugiu „Gmail“ e. pašto naudojimu, jaunuoliai internetu stebėjo diskusiją su šalies „blogeriais“ ir „influenceriais“.

Akcija „Senjorų dienos internete“

Kiekvienais metais dalyvaujam šioje akcijoje norėdami paskatinti senjorus jaustis drąsiau skaitmeninėje erdvėje, tobulinti savo skaitmeninius įgūdžius. Jau tapo tradicija šios akcijos metu kviešti į biblioteką III amžiaus universiteto studentus. 2019 m. senjorai stebėjo tiesioginę transliaciją, kurios metu buvo kalbama kaip technologijų pagalba planuojamas keliones viešuoju transportu, nuosavu automobiliu ar lėktuvu, kaip rasti viešbučius, lankytinus objektus ar pramogas.

Akcija „Tėčiai skaito vaikams“

Siekiant netradiciškai paminėti artėjančią Tėčio dieną ir pabrėžti tėvystės svarbą vaikų auklėjimui, visoje Lietuvoje organizuojama akcija „Tėčiai skaito vaikams“. Prie šios gražios akcijos prisijungė ir Elektrėnų SVB.

Vievio miesto filiale vaikams skaito tėtis, Elektrėnų savivaldybės tarybos narys G. Jančiauskas

„Šiaurės šalių literatūros savaitė“

2019 m. Šiaurės šalių bibliotekų savaitės metu bibliotekose vyko pažintiniai renginiai, kuriuose vaikai buvo supažindinami su Šiaurės šalimis, vyko Šiaurės šalių autorių kūrybinių garsiniai skaitymai, viktorinos apie Šiaurės šalis, taip pat buvo organizuojamos Šiaurės šalių literatūros parodos. Vaikai buvo kviečiami švęsti Pepės Ilgakojinės gimtadienį.

Garsinis ištraukos iš Astridos Lindgren knygos „Pepė Ilgakojinė“ skaitymas

„Nacionalinė bibliotekų savaitė“

ESVB nuolat dalyvauja Lietuvos bibliotekininkų draugijos organizuojamoje Nacionalinėje bibliotekų savaitėje, kurios metu Elektrėnų savivaldybės bibliotekose vyksta ypač daug renginių. Jau tradicija tapo šią savaitę organizuoti Mažąją knygų mugę.

2019 m. Elektrėnų knygų mugėje dalyvavo 14 leidyklų, mugės metu bibliotekoje vyko trys renginiai:

- ✓ Neringos Lapinskienės muzikinės pasakos „Nakties stebuklai“ pristatymas;
- ✓ Knygos „Kauno Atlantida nuo „Inkaro“ kamino pusės“ pristatymas. Dalyvavo autorė Raima Zander (R. Canderienė) ir leidyklos „Homo liber“ vadovas Vilius Gužauskis;
- ✓ Aktorius Marius Repšys pristatė savo debiutinį romaną „Heraklis Nr. 4“.

Akcija „Knygų Kalėdos“

Nors Prezidentė Dalia Grybauskaitė jau baigė savo prezidentavimo kadenciją, jos inicijuota akcija „Knygų Kalėdos“ vyko ir 2019 m. Knygas bibliotekoms dovanojo tik privatūs asmenys, iš verslo 2019-ais paramos nesulaukėme. Iš viso Elektrėnų savivaldybės bibliotekoms buvo padovanotos 123 knygos.

Žaidimai „Auksinis protas“

2019 metais žaidimo „Auksinis protas“ pavasario ir rudens sezono žaidimuose dalyvavo po 6-8 komandas, kurias sudarė 5-9 žaidėjai. Šį žaidimą Elektrėnuose organizuojame jau šeštus metus, tačiau jo populiarumas visai nemažėja. Keičiasi kai kurios komandos ar komandų senbuviai žaidėjai, bet noras dalyvauti šiame žaidime neišsenka. 2019 m. komanda „Viskas dėl Kristinos laužai“ laimėjo pakvietimą į žaidimo finalą Druskininkuose.

Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos projektas „Vilnijos vartai“

Elektrėnų SVB ir toliau partnerio teisėmis dalyvauja Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus VB rengiamame tęstiniame projekte, kuris skirtas kraštotyros informacijos sklaidai internete, kuriant portalą „Vilnijos vartai“. 2019 m. portale „Vilnijos vartai“ atnaujino tekstus apie Elektrėnų savivaldybę, Elektrėnų miestą ir vietoves, parengė naujas kraštiečių Vidmanto Mickevičiaus ir Juozo Kraliausko biografias.

Projektų rengimas

2019 m. įgyvendino 6 projektus ir 3 neformalaus ugdymo programas:

- ✓ Kultūros paveldo departamento finansuotas projektas „Krašto kultūros vertybės: pažink, spręsk, domėkis“. Projekto tikslas – laikraščio rubrikos „Krašto kultūros vertybės: pažink, spręsk, domėkis“ pagalba didinti Elektrėnų savivaldybės gyventojų susidomėjimą bei informuotumą apie savo krašto vietovardžius, kultūros paveldo objektus, skatinti domėjimąsi paveldu bei turizmą po paveldo objektus.

✓ Lietuvos kultūros tarybos finansuotas projektas „Trys mūzos: poezija, muzika, dailė“. Projekto tikslas – profesionalaus meno dėka populiarinti lietuvių rašytojų poeziją, suteikti galimybę susipažinti Elektrėnų bendruomenės nariams su pasaulio ir lietuvių kompozitorių kūryba, lietuvių menininkų darbais, mažinti socialinę bei kultūrinę atskirtį regionuose.

✓ Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje finansuotas projektas komunikacijos kampanijos „ES drauge saugiau“ renginiui organizuoti.

✓ Elektrėnų savivaldybės dalinai finansuotas projektas „Mobilios IT dirbtuvės“. Projekto tikslas – organizuoti robotikos dirbtuves (8-14 m.) socialiai remtiniams vaikams, suteikiant jiems priemones ir sudarant tinkamas sąlygas tobulintis IT srityje, lavinti vaikų socialinius įgūdžius, bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijas, skatinti motyvaciją ir pasitikėjimą savimi, komandinį darbą.

✓ Elektrėnų savivaldybės dalinai finansuotas projektas, vasaros dienos stovyklėlė vaikams „Atostogauk, kurk, pramogauk bibliotekoje“. Projekto tikslas – bendradarbiaujant su kitomis Elektrėnų savivaldybės įstaigomis organizuoti vaikų užimtumą vasaros laiku, įkuriant Elektrėnų bibliotekoje 5 dienų vaikų stovyklėlę, kurioje ugdomi vaikų meniniai, kūrybiniai gebėjimai, mokinama bendravimo, gamtos pažinimo bei saviraiškos.

✓ Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje finansuotas projektas „ES ir mes – 15 metų kartu“, skirtas Europos dienos šventei organizuoti. Projekto tikslas – sukviesti kuo daugiau Elektrėnų savivaldybės gyventojų ir svečių švęsti kartu Europos dieną. Informuoti šventės dalyvius apie Europos aktualijas, vykdomas komunikacijos kampanijas „ES drauge saugiau“ ir „EUandME“, priminti artėjančius ES parlamento rinkimus ir jų svarbą.

✓ Elektrėnų savivaldybės finansuota neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programa „Šlapios akvarelės liejimo užsiėmimai“. Programos tikslas – skatinti suaugusiųjų, tame tarpe ir neįgaliųjų laisvalaikio užimtumą, naudojant akvarelės liejimo techniką, skatinti juos domėtis menais, lavinti koordinaciją bei fantaziją, supažindinti su kompozicijos įvairove, gamtos ir aplinkos formomis.

✓ Neformaliojo vaikų švietimo programa „Keramikos studija“. Ši programa buvo įgyvendinama Gilučių KF. Programos tikslas – vaikų ir jaunimo saviraiškos poreikių tenkinimas, teisingo požiūrio į gyvenimiškas vertybes formavimas, kūrybingumo atskleidimas. Skatinimas dalyvauti bendruomenės veikloje, prisidedant prie tradicinių amatų puoselėjimo.

✓ Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programa „Keramikos studija“. Ši suaugusiųjų programa taip pat buvo įgyvendinama Gilučių KF. Programos tikslas – supažindinti Gilučių seniūnijos gyventojus su lietuviškąja keramika, išlaikant tautinį savitumą, skatinant kurti ir populiarinti paveldo produktus.

Neformalaus ugdymo programoms Elektrėnų savivaldybės administracija skyrė 3060 Eur. Projektinėms veikloms skirta 3870 Eur.

9. PERSONALAS

2019 m. spalio 1 d. Elektrėnų savivaldybės viešajai bibliotekai pradėjo vadovauti socialinių mokslų daktaras Rokas Gulbinas.

Darbuotojų skaičius

	Darbuotojų skaičius	Profesionalūs bibliotekininkai	Profesionalūs bibliotekininkai dirbantys ne visą dieną
Elektrėnų VB	29	16	0
Vievio MF	5	3	0
KF	12	10	0
Iš viso ESVB	46	29	0

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas

	Auštasis	% su aukštesniu išsilavinimu (nuo profesionalių bibliotekininkų skaičiaus)	Aukštesnis	% su aukštesniu išsilavinimu (nuo profesionalių bibliotekininkų skaičiaus)	Kitas	% su kitu išsilavinimu (nuo profesionalių bibliotekininkų skaičiaus)
Elektrėnų VB	9	56,25	5	31,25	2	12,5
Vievio MF	2	66,7	0	0	1	33,3
KF	2	20	7	70	1	10
Iš viso ESVB	13	44,83	12	41,38	4	13,79

Elektrėnų SVB dirba 4 darbuotojai su viduriniu išsilavinimu, viena iš jų – Vievio miesto filialo bibliotekininkė R. Simanavičienė mokosi Šiaulių valstybinės kolegijos paskutiniame kurse.

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų

2019 m. kvalifikaciją kėlė 26 profesionalūs bibliotekininkai bei 4 kiti bibliotekos darbuotojai. 2019 m. ESVB darbuotojai dalyvavo šiuose mokymuose, kursuose bei seminaruose:

- ✓ *Bibliotekininkystės pagrindai. I dalis;*
- ✓ *Bibliotekininkystės pagrindai. II dalis;*
- ✓ *Bibliotekininkystės pagrindai. III dalis;*
- ✓ *Nuotolinių paslaugų ir užsienio prenumeruojamų duomenų bazių administravimas;*
- ✓ *Kraštotyros informacijos sklaida;*
- ✓ *Ankstyvasis skaitymas: teorija ir praktika;*
- ✓ *Bibliotekų paslaugos socialinės atskirties grupėms;*
- ✓ *Įmonių socialinė atsakomybė ir klientų aptarnavimas;*
- ✓ *Lyčių lygybė ir paslaugų teikimas;*
- ✓ *Edukacinė veikla bibliotekoje: galimybės ir iššūkiai;*
- ✓ *Nesaugumas ir teisė darbe su jaunuimu;*
- ✓ *Komandinis darbas – bendruomeniškumo ugdymas;*
- ✓ *Emocijų valdymas darbe;*
- ✓ *Nuo ko pradėti: pirmieji žingsniai knygų starto link;*
- ✓ *Vietos bendruomenių skaitmeninių lyderių ir skaitmeninių konsultantų mokymai;*
- ✓ *Viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas metodinėmis priemonėmis;*
- ✓ *Ruošiantis finansinių metų pabaigai viešojo sektoriaus subjektuose: 2019 m. teisės aktų pakeitimo apžvalga;*
- ✓ *Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistų kvalifikacijos kėlimo mokymai;*

Darbuotojų susirinkimai

2019 m. Elektrėnų bibliotekoje buvo reguliariai organizuojami darbuotojų susirinkimai, kurių metu diskutuojama aktualiais darbo klausimais, aptariamos darbo naujovės, aptariami įsigalioję teisės dokumentai, analizuojami bibliotekų veiklos rodikliai, padėtis padaliniuose, dalinamasi bibliotekų veiklų sėkmėmis ir problemomis. 2019 m. vyko 3 visos ESVB sistemos darbuotojų susirinkimai.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

	Bibliotekininkų, aptarnaujančių skaitytojus etatų skaičius	Vartotojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininko etatui	Lankytojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininko etatui	Išduotis (fiz. vnt.) 1 bibliotekininko etatui
Elektrėnų VB	10	422,1	5239,6	6970,9
Vievio MF	3	683	10131	12377,3
KF	10	208,6	5173,3	7908,3
ESVB	23	363,3	5848,8	8083,6

Didžiausias darbo krūvis tenka Vievio MF skaitytojus aptarnaujantiems bibliotekininkams.

Darbuotojų apdovanojimai

Gruodžio 19 dieną Vilniaus regiono bibliotekininko konkurse „Riešutas“ Elektrėnų VB vyr. bibliografė Eglė Milkamanavičiūtė buvo išrinkta geriausia Vilniaus regiono bibliotekininke. Apdovanojimas skirtas už iniciatyvumą, naujų idėjų per projektinę veiklą įgyvendinimą, profesionalią kraštotyrinę veiklą ir informacijos apie Elektrėnų kraštą bei kraštiečius sklaidą.

E. Milkamanavičiūtei apdovanojimą teikia Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos centro vadovas P. Zurlys

10. MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų būklė

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
Elektrėnų VB	-	-	Smulkius remonto darbus metų bėgyje atlieka ūkvedys
Vievio MF	-	Reikalingas remontas, per mažos patalpos, netelpa knygos.	Smulkius remonto darbus metų bėgyje atlieka ūkvedys
KF	-	Balceriškių filiale reikia keisti grindis	Smulkius remonto darbus metų bėgyje atlieka ūkvedys

Planuojama, kad 2020 m. pabaigoje Vievio miesto filialas kelsis į naujos statybos patalpas. Naujame pastate veiks 2 kultūros įstaigos: biblioteka ir kultūros centras.

Naujojo Vievio bibliotekos ir kultūros centro pastato statybos darbai

2019 m. pilnai atnaujinti 2 filialai: Semeliškių bei Kietaviškių. Semeliškių filialas persikėlė į renovuotas Semeliškių gimnazijos priestato patalpas, buvo atnaujinti visi baldai bei knygų lentynos. Rugsėjo 5 d. įvyko oficialus Semeliškių bibliotekos atidarymas, kuriame dalyvavo Elektrėnų savivaldybės atstovai, Semeliškių gimnazijos, seniūnijos bei bendruomenės nariai.

Oficialaus Semeliškių bibliotekos atidarymo akimirkos

Kietaviškių filiale 2019 m. pakeistos grindys, nupirktos naujos lentynos bei baldai.

Kietaviškių bibliotekos patalpos prieš (kairėje) ir po remonto (dešinėje)

Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

Kiekvienas kaimo filialas turi po 4-6 lankytojams skirtus kompiuterius, prijungtus prie interneto bei multifunkcinį įrenginį. Vievio miesto filiale yra 8 lankytojams skirti kompiuteriai, Elektrėnų bibliotekoje – 24, iš kurių 8 skirti vaikams. Iš viso ESVB yra 79 kompiuteriai bei 13 multifunkcinių įrenginių, kuriais nemokamai gali naudotis bibliotekų lankytojai. Vaikams prie kompiuterių leidžiama praleisti ne daugiau 2 valandų, kas valandą darant 15 min. pertrauką.

Bibliotekų darbuotojai konsultuoja lankytojus, kuriems trūksta darbo kompiuteriu įgūdžių: padeda užpildyti deklaracijas, užsakyti bilietus, keliones, apmokėti sąskaitas ir pan.

Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Dauginimo aparatai vartotojams
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams	
Elektrėnų VB	49	24	25	2
Vievio MF	12	8	4	1
KF	57	47	10	10

Iš viso ESVB	118	79	39	13
-------------------------	------------	-----------	-----------	-----------

Bendras bibliotekų patalpų plotas

	Bendras patalpų plotas, m²	Iš jų naudingas plotas, m²
Elektrėnų VB	1647	1100
Vievio MF	158	158
KF	683	670
Iš viso ESVB	2488	1928

Semeliškių KF persikėlus į naujas erdvesnes patalpas, bendras patalpų plotas padidėjo 52 kv. m. Vienai bibliotekai vidutiniškai tenka 160,67 kv. m . naudingo ploto.

Lentynų apskaita

	Viso fondo lentynų metrų sk.	Atviro fondo lentynų metrų sk.
Elektrėnų VB	1037	1037
Vievio MF	510	510
KF	1399	1399
Iš viso ESVB	2946	2946

Kiekvienais metais stengiamės nurašyti senas, susidėvėjusias, praradusias aktualumą knygas, todėl lyginant su 2018 m. lentynų metrų skaičius visoje ESVB padidėjo visai neįžymiai- 6 m.

11. FINANSAVIMAS

2019-ųjų m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos patvirtintas biudžetas – 587020 eurų.

Vidutinė vieno lankytojo kaina per metus – 4,36 Eur.

Paprastosios išlaidos

	Darbo užmokesčiui	Dokumentams įsigyti (Eur.)				Sklypas, pastatai	Automatizacijai	Kitos išlaidos
		Iš viso	Knygos	Periodikai	Kitiems dokumentams			
Viso ESV B	489568	31149	22485	8632	32	-	2391	96440

Išlaidos darbo užmokesčiui, lyginant su 2018 m., padidėjo 132078 Eur. Vidutinis 1 darbuotojo darbo užmokestis neatskaičius mokesčių – 886 Eur.

Pajamos ir finansavimas

	Biudžeto lėšos (Eur.)				Užmokamos paslaugos	Parama	Programų, projektų lėšos
	Iš LR Kultūros ministerijos knygoms	Iš savivaldybės iš viso	Iš savivaldybės knygoms	Iš savivaldybės periodikai			
Viso ESV B	20099	587020	2386	8632	5000	-	7430

2019 m. LR kultūros ministerija knygoms įsigyti skyrė 306 Eur. daugiau nei 2018 m..

LR kultūros ministerijos lėšos knygoms įsigyti, skirtos vienam savivaldybės gyventojui – 0,83 Eur.

LR kultūros ministerijos lėšos knygoms įsigyti, skirtos vienam registruotam bibliotekos vartotojui – 2,41 Eur.

Išlaidos dokumentams įsigyti

✓ 2019 m. dokumentų įsigijimui panaudota 43787,12 Eur. (2018 m. – 41245,60 Eur). Iš jų:

- ✓ Kultūros ministerijos lėšos spaudiniams įsigyti – 20099,00 Eur. (2018 m. – 19793,00 Eur.),
 - ✓ Savivaldybės lėšos – 11049,89 Eur (2018 m. – 10936,52 Eur),
 - ✓ kitos lėšos (pinigine išraiška įvertinti fizinių ir juridinių asmenų dovanoti leidiniai, Kultūros tarybos projektų leidiniai) – 12638,23 Eur (2018 m. – 10516,08 Eur).
- ✓ 79,9 proc. visų lėšų (tame tarpe ir dovanotų leidinių, įvertintų pinigine išraiška) skirta knygų įsigijimui, 19,7 proc. skirta periodikai, 0,4 proc. – kitiems dokumentams:
- ✓ knygoms –34976,40 Eur (2018 m. – 32441,14 Eur)
 - ✓ periodikai –8631,78 Eur (2018 m. – 8247,09 Eur)
 - ✓ elektroniniams ir kitų laikmenų dokumentams –165,94 Eur (2018 m. – 191,62 Eur)
- ✓ kitiems dokumentams (trimačiams) – 13,00 Eur (2018 m. – 365,75 Eur)
- ✓ 2019 m. iš viso *vienam savivaldybės gyventojui* dokumentų iš visų šaltinių (tame tarpe ir dovanotų leidinių, įvertintų pinigine išraiška) skirta 1,83 Eur (2018 m. – 1,74 Eur). Iš jų:
- ✓ Kultūros ministerijos skirtų lėšų vienam savivaldybės gyventojui teko 0,84 Eur.
 - ✓ savivaldybės lėšų dokumentams įsigyti skirtų lėšų vienam savivaldybės gyventojui teko 0,46 Eur.
 - ✓ kitų lėšų (projektų, paramos, privačių asmenų dovanų ir kt.) vienam savivaldybės gyventojui teko 0,53 Eur.
- ✓ 2019 m. iš viso *vienam vartotojui* dokumentų iš visų šaltinių (tame tarpe ir dovanotų leidinių, įvertintų pinigine išraiška) skirta 5,24 Eur (2018 m. – 4,95 Eur). Iš jų:
- ✓ Kultūros ministerijos skirtų lėšų vienam vartotojui teko 2,4 Eur.
 - ✓ savivaldybės lėšų dokumentams įsigyti skirtų lėšų vienam vartotojui teko 1,32 Eur.
 - ✓ kitų lėšų (projektų, paramos, privačių asmenų dovanų ir kt.) vienam savivaldybės gyventojui teko 1,51 Eur.

12. IŠVADOS

Pasiekimai

- ✓ Vartotojų skaičius bibliotekose auga.
- ✓ Elektrėnų savivaldybės bibliotekų paslaugomis 2019 m. naudojosi net 34,83 proc. savivaldybės gyventojų.
- ✓ Viešoji biblioteka ir kaimo filialai 2019 m. glaudžiai bendradarbiavo su savivaldybės kultūros, švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, menininkais bei kūrėjais, sėkmingai organizavo renginius bei kitas bendras veiklas.
- ✓ Semeliškių filialas persikėlė į naujas patalpas.
- ✓ Kietaviškių biblioteka buvo suremontuota, atnaujinti balai.

Problemos, trūkumai

- ✓ Kai kuriems filialams tenka per didelė aptarnaujamos teritorijos dalis, labiau nutolusių kaimų gyventojai neturi galimybių pasiekti bibliotekos.
- ✓ Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka iki šiol neturi automobilio.
- ✓ Interneto vartotojų, kurie bibliotekoje naudojami belaidžiu internetu (wi-fi), neįmanoma apskaityti kaip kompiuterių vartotojų.
- ✓ Dėl nepakankamo finansavimo dokumentų fondas atnaujinamas nepakankamai, tik 5,5 proc.
- ✓ Dėl nepakankamo finansavimo knygas dažniausiai perkame po 1 egz., todėl prie populiariausių knygų susidaro skaitytojų eilės.
- ✓ Skaitytojai nori knygą rasti bibliotekoje iš karto po jos išleidimo, tačiau viešųjų pirkimų procedūra bei knygų kelias iš Dokumentų komplektavimo skyriaus į Skaitytojų aptarnavimo skyrių prailgina šį laiką.

Duomenis tekstinei ataskaitai pateikė:

Suaugusiųjų skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Ona Andriejauskienė, Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus vedėja Genė Akulevičienė, Dokumentų komplektavimo skyriaus vedėja Aldona Andužienė, vyr. metodininkė Jūratė Volungevičienė, vyr. finansininkė Verutė Vytienė, Vievio miesto filialo vedėja Inga Sūnelaitienė, filialų darbuotojai: Irena Kubilinskienė, Janina Kandratavičienė, Birutė Brazinskienė, Rita Vaišnorienė, Veronika Tamošiūnienė, Daiva Pileckienė, Virginija Venskutonienė, Danutė Kananavičienė, Janina Černiauskienė, Dovilė Vilkauskaitė.